

[Although the word is spoken differently: essays on the theory, critique and history of literary translation]. Kyiv: Dnipro. (in Ukrainian)

2. Shakespeare W. Romeo and Juliet. Retrieved from: http://www.literaturepage.com/read/shakespeare_romeoandjuliet.html

3. Shakespeare W. Romeo and Juliet. Translated by V. Mysyk. Retrieved from: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1>

4. Shakespeare W. Romeo and Juliet (1986). Translated by. I. Steshenko. Kyiv: Dnipro. (in Ukrainian)

5. Kulchytskyi, I., Tsiokh, L., & Malaniuk, M. (2018). Quantitative equivalence level in poetry translation. Proceedings of the Kompyuterni nauky ta informatsiyni tekhnolohiyi: XIII Mizhnarodna naukovo-tekhnichna konferentsiya, (Ukraine, Lviv, September 11–14, 2018), Lviv: Vezha I Ko, pp. 51–54.

6. Perebyynis, V. I. (2001). Statystychni metody dlya lnhvistiv: Navchalnyi posibnyk [Statistical methods for linguists: Textbook]. Vinnytsia: New book. (in Ukrainian)

SUBCONCEPTS OF СМЕРТЬ / DER TOD, ЕМИГРАНТ / DIE EMIGRATION IN E. M. REMARQUE'S NOVEL «FLOTSAM»

Olena-Anna Hultso¹

Olena Levchenko²

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-002-5-12>

In this work considered the subconcepts СМЕРТЬ, ЕМИГРАНТ as the dominant segments of the concept ВІЙНА, as well as the subconcepts der TOD, die EMIGRATION as the dominant segments of the concept der KRIEG. In this paper we describe.

The aim of the paper is to establish the parameters of verbalization of lexical units of the subconcepts СМЕРТЬ, ЕМИГРАНТ, der TOD, die EMIGRATION axiological concepts ВІЙНА and der KRIEG in the ukrainian translation and original of E. M. Remarque's novel «Flotsam».

The topicality of the relevant research is analysed of the concepts ВІЙНА and der KRIEG, which is due to the need for an axiological component of the Ukrainian and German language pictures of the world as a spectrum of cognitive linguistics and linguocultural studies.

The object of research is the subconcepts СМЕРТЬ, ЕМИГРАНТ, der TOD, die EMIGRATION and their verbalization in the work. The subject of the study is the conceptual features СМЕРТЬ, ЕМИГРАНТ, der TOD, die

¹ Lviv Polytechnic National University, Ukraine

² Lviv Polytechnic National University, Ukraine

EMIGRATION. The materials of the research are the ukrainian translation and the original of E. M. Remarque's novel «Flotsam».

In modern linguistics, the structure of the concept is presented in the form of a circle consisting of a nucleus, a nuclear zone and a periphery. Belonging to a particular zone is determined by the perception of the speaker. The description of the concept is carried out by naming the features as they decrease from the nucleus to the periphery. The structure of the concept has a nucleus (cognitive-propositional structure of the concept), a nuclear zone (other lexical representations of the concept, its synonyms, etc.) and a periphery (associative-image representations). The nucleus and the nucleus zone mainly represent universal and national knowledge, and the periphery – individual [1, p. 35]. To determine the internal form of the studied subconcept it is necessary to turn to etymological, word-formation and semantic analysis. Analysis of lexicographic material, fragments of original texts, etymology and derivation field of this token makes it possible to make certain generalizations.

Dictionaries give the following definition of the word *війна*: «1) організована збройна боротьба між державами, народами або ж збройними угрупованнями всередині країни. 2) *перен.* Стан ворожнечі між ким-небудь; суперечка, сварка з кимсь; боротьба» [3].

The analysis of the lexical material proves that the subconcepts СМЕРТЬ, ЕМІГРАНТ are an integral part of the semantic field of the periphery of the concept ВІЙНА. Here are examples of verbalization of the subconcept СМЕРТЬ extracted from the studied discourse:

– Віддай мені своє паперове життя й візьми собі мою *безпаспортну смерть!* Якщо живі не хочуть нам помагати, треба звертатися до мертвих.

– Навіть війна, – докинув Штайнер. – Навіть біль! *І навіть сама смерть!* Я знаю чоловіка, у якого за десять років померло чотири дружини.

– *Про смерть ніхто ніколи не думає серйозно,* Штайнере, навіть на війні. Інакше воєн не було б зовсім. Кожен завжди вірить, що *смерть мине саме його.*

– *Смерть індивідууму!* Колись у стародавніх греків мислення вважалося відзнакою. Пізніше воно стало просто щастям. А ще пізніше – хворобою. Тепер це – злочин. Історія культури – це історія страждань її творців.

– Жахливий лист – у ньому *смерть.*

Examples of verbalization of the subconcept ЕМІГРАНТ:

– А мені часом уже несилла чути *слово «емігрант»,* – понуро сказав Керн.

– Он гляньте на небо: наш блідоліций Місяць – це *теж емігрант Землі*. Та й сама матінка Земля – *давня емігрантка Сонця*.

– Вибачте мені, – сказав чоловік, – *я такий самий емігрант, як і ви...*

– «Ну, дарма, – подумав *звиклий до всього старий емігрант*, – пересиджу тут до ночі. А там якось, може, пощастить проповзти стороною, обійти варту» [2].

Etymological meaning of the word *der Krieg* «mittelhochdeutsch krieg = Kampf; (Wort, Rechts-, Wett)streit, auch: Anstrengung, Streben, althochdeutsch chrēg = Hartnäckigkeit, Herkunft ungeklärt» [4] interpreted as: «mit Waffengewalt ausgetragener Konflikt zwischen Staaten, Völkern; größere militärische Auseinandersetzung, die sich über einen längeren Zeitraum erstreckt» [4].

As proof of this, some examples of the subconcept der TOD from the studied discourse are given below:

– Gib mir dein papierenes Leben und nimm *meinen papierlosen Tod!*

– ... er wußte, daß, wenn er sich umwandte, im flatternden Licht der Kerze die fahle *Maske des Todes* ihn anstarren würde, und um so stärker fühlte er die Wärme unter seiner Haut...

– Dazwischen standen billige Weckuhren und ein bemaltes Gehäuse mit Barockengeln, die eine alte Uhr hielten, *deren Sekundenzeiger ein' hin und her schwankender Tod* mit einer Hippe war.

– «Leberkrebs!» «Der langsamste und *fürchterlichste Tod*, den es gibt!»

– Langsam wie die Fliegen im Winter, *in denen der Tod wächst*. Er wächst wie ein Baum in mir.

Here are examples of verbalization and die EMIGRATION extracted from the studied discourse:

1. «Die vorderste Linie der Schützengräben». «Jede *Emigrationswelle* ist bis hierher gerollt».

2. *Ein Jahr Emigration* hatte ihn Vorsicht mit jedem Wort bei Behörden gelehrt.

3. *Erstes Stadium der Emigration*, dachte er. Wird schon still werden.

4. Marill schlug auf die Bücher vor ihm. «*Die Emigration bildet!*»

5. «Vielleicht wäre es besser gewesen, *diese Emigration wäre unterblieben* und wir sausten da noch als feuriges Gas herum» [5].

Consequently, the conceptual analysis of the text of the novel «Flotsam» proved that СМЕРТЬ\der TOD та ЕМИГРАНТ\die EMIGRATION we can consider artistic subconcepts, which in turn are part of the conceptual field of concepts ВІЙНА\der KRIEG. In addition, it should be noted that these concepts are an important part of the conceptual sphere of the works of E. M. Remarque, which expresses the individual author's understanding of the essence of things by the writer. The proposed conceptual analysis of the

ukrainian translation and original of E. M. Remarque's novel «Flotsam» proves the effectiveness of this research method in relation to the works of the German writer and raises the issue of further study and analysis of both general cultural and individual authorial concepts of E. M. Remarque.

References:

1. Maslova, V. A. (2007). Vvedenie v kognitivnuyu lingvistiku: Uchebnoe posobie. Moscow: Nauka.
2. Remark, E. M. (2020). Chas zhyty i chas pomyraty. Liuby blyznoho tvoho (Flotsam). Kharkiv: «Knyzhkovyi Klub «Klub Simeinoho Dozvillia». (in Ukrainian)
3. Slovnyk ukrainskoi movy Akademichnyi tlumachnyi slovnyk (1970–1980). Retrieved from: <http://sum.in.ua>
4. *Online Duden*. Retrieved from: <https://www.duden.de>
5. Remarque, E. M. (1998). Liebe deinen Nächsten (Flotsam). Keln (Kiepenheuer&Witsch)

ANNE BRONTË'S LITERARY LEGACY: THE UKRAINIAN DIMENSION

Kristina Gusenko¹

Research Advisor: **Olha Honcharova**²

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-002-5-13>

In 2020, the world literary society, especially the Brontës' appreciators, celebrated the 200th birth anniversary of the youngest of the three sisters – Anne (1820–1849) – that completed the Brontë family bicentenaries marathon of the last five years. The festivities alongside with the academic discussions revealed the urgent problem of the total underestimation of Anne Brontë's literary heritage. The title of Marianne Thormählen's paper «Standing Alone: Anne Brontë out of the shadow» (2014) explicitly characterizes the place the Yorkshire authoress occupied in the history of English literature at the beginning of the twenty-first century [9]. However, it also marks the rapid growth of interest to the shadowed writer. During the following years and till nowadays, a number of brilliant biographies and monographs which bring Anne «out of the shadow» have appeared: Juliet Barker's *The Brontës* (Abacus 2014), Catherine Rayner's *The Brontë Sisters: Life, Loss &*

¹ H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

² H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine